

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Kelemen Péter Máté ügyvéd által képviselt felperesnek Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal - mint a Somogy Megyei Közigazgatási Hivatal Vezetője jogutóda - alperes ellen illetékhatározat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Somogy Megyei Bíróság 2006. október 17-én kelt 20.K.20.777/2006/4. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Somogy Megyei Bíróság 20.K.20.777/2006/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az alperes 2006. február 14-én kelt 2-182-2/2006. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint elsőfokú és 20.000 (húszezer) felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 30.000 (harmincezer) forint kereseti és 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes a hrsz-ú ingatlan 1608/3217 tulajdoni hányadát 2004. október 29-én vásárolta meg 150.000.000 forintért. A felperes 2005. október 3-án kelt és a hatósághoz 10-én érkezett kérelmében a terhére jogerős határozatban kiszabott 15.000.000 forint visszterhes vagyonátruházási illeték és 3.000 forint eljárási illeték megfizetése tekintetében 12 havi részletfizetési kedvezmény engedélyezését kérte. Kérelmét azzal indokolta, hogy az ingatlanon megvalósuló beruházás magas költségekkel jár, a megvásárolt szállodaépületet fel kell újítani, az illeték egyösszegű kifizetése nagy terhet jelentene a számára.

A Somogy Megyei Illetékhivatal a 2005. november 18-án kelt 611663-3/2005. számú határozatával a részletfizetési kérelmet elutasította. A határozat ellen a felperes 2005. december 12-én fellebbezést terjesztett elő, a fellebbezésével egyidejűleg 5.000 forint fellebbezési illetéket megfizetett. Az alperes a 2006. január 25-én kelt 2-182/2006. számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta és a felperes részére az illeték megfizetésére 8 havi részletfizetést engedélyezett.

Ezt követően a Somogy Megyei Illetékhivatal a 2005. december 31-én kelt 491931-01/2005. számú határozatával a felperest a részletfizetési kérelmet elutasító határozattal szemben benyújtott fellebbezése jogorvoslati illetékeként 500.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte, valamint a felperessel szemben 100.000 forint mulasztási bírság kiszabását is kilátásba helyezte az illetéknek határidőben történő meg nem fizetése esetére, majd a 2006. január 3-án kelt levelében értesítette a felperest, hogy a fellebbezéssel egyidejűleg a korábban befizetett 5.000 forint illetéket a terhére kiszabott 500.000 forint fellebbezési illetékbe betudhatja.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2006. február 14-én kelt 2-182-2/2006. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozata indokolása szerint a fellebbezési illeték mértékét a vagyonszerzés után kiszabott 15.003.000 forint illetékösszeg - mint az eljárás tárgyának értéke - után kellett számítani az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 29.§ (2) bekezdése alapján.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt, sérelmezve a kiszabott fellebbezési illeték mértékét. Arra is hivatkozott, hogy esetében az Itv. 32.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezési illeték visszatérítésének lenne helye, mert a másodfokú hatóság a részletfizetés tárgyában hozott elsőfokú határozatot megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Álláspontja szerint az alperes helytállóan járt el, mert a felperes a vagyonszerzés után a terhére kiszabott teljes illetékösszegre terjesztett elő részletfizetési kérelmet, így az eljárás tárgyának értéke pénzben meghatározható az Itv. 29.§ (2) bekezdése értelmében, így a felperesnek 15.003.000 forint után számítottan 500.000 forint fellebbezési illetéket kell fizetnie. Az elsőfokú bíróság a felperesnek az illeték visszatérítésre irányuló kereseti kérelmét sem találta megalapozottnak, mert álláspontja szerint az alperes - a részletfizetés tárgyában - a másodfokú megváltoztató határozatát mérlegelési jogkörben hozta, olyan dokumentumok alapján, amelyek csak a másodfokú eljárás során kerültek benyújtásra és ezeknek az utóbb benyújtott iratoknak köszönhetően

biztosított részletfizetési kedvezményt a felperesnek. Így az alperes az elsőfokú eljáráshoz képest új tényekre alapítva hozta meg a megváltoztató határozatát, ezért az Itv. 32.§ (1) bekezdése alkalmazásának nem volt helye.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat hozatalát. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Itv. 29.§ (2) bekezdését, 32.§ (1)-(2) bekezdését. A részletfizetési kedvezmény megadása iránt indított eljárás során benyújtott fellebbezés tekintetében a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, így a fellebbezési illeték összege helyesen csak 5.000 forint lehetett volna. A fellebbezésén az 5.000 forint összegű fellebbezési illetéket megfizette, így nem áll fenn le nem rótt vagy meg nem fizetett fellebbezési illetékkülönbözet. Mivel az alperes az elsőfokú, részletfizetési kedvezmény iránti kérelmet elutasító határozatot megváltoztatta, a fellebbezésben foglaltaknak helyt adott, ezért a felperes részére a le rótt 5.000 forint fellebbezési illeték visszajár, erről azonban a hatóság határozatában elmulasztott döntést hozni. A megfizetett 5.000 forint illetékre figyelemmel az elsőfokú hatóság tévesen állapított meg 500.000 forint fellebbezési illetékfizetési kötelezettséget.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati eljárás során az alperes személyében jogszabályon alapuló jogutódlás következett be. 2007. január 1-től a 2006. évi LXI. törvény 249.§ (1) bekezdése értelmében az alperes jogutóda az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatala. A Legfelsőbb Bíróság a jogutódlást a Pp. 328.§ (1) bekezdése szerint megállapította.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

Az Itv. 29.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú államigazgatási határozat elleni fellebbezési illeték - ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben megállapítható - a fellebbezéssel érintett vagy vitatott összeg minden megkezdett 10.000 forintja után 400 forint, de legalább 5.000 forint, legfeljebb 500.000 forint. Ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben nem állapítható meg, a fellebbezés illetéke 5.000 forint. E rendelkezés alapján tévesen állapította meg a bíróság és a közigazgatási hatóságok is, hogy a fellebbezési eljárás tárgyának értéke részletfizetési kedvezmény iránti eljárásban pénzben megállapítható. A felperes nem a

vagyonszerzés után kiszabott illeték mértékét vagy jogosságát vitatta, hanem a fizetési kötelezettségével összefüggésben egy szabályozott kedvezmény megadását kérte anyagi helyzetére hivatkozással. Az illeték mértékének vitatása esetén, amikorösszagszerűen meghatározható a vitatott illetékösszeg, azaz a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben meghatározható, azonban az illetékösszagszerűségének vitatása hiányában az illeték megfizetéséhez kapcsolódó részletfizetési kedvezmény megadása érdekében indított eljárásban az eljárás tárgyának értéke pénzben nem határozható meg. Az Itv. 29.§-hoz kapcsolódó törvényi indokolás szerint a jogorvoslati eljárás illetéke a vitássá vált igény (jog) értékéhez igazodik, pénzben kifejezhető érték hiányában pedig tételes (fix) összegű.

Mivel a fellebbezési eljárás tárgyának értéke részletfizetési kedvezménnyel összefüggésben indított fellebbezési eljárásban pénzben nem állapítható meg, hiszen nincs vitatott követelésről szó, ezért a fellebbezési eljárási illetéke 5.000 forint lehetett volna. A felperes a fellebbezésén az 5.000 forint fellebbezési illetéket megfizette, ezért további fellebbezési illetékfizetési kötelezettség nem terhelte. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor az Itv. 29.§ (2) bekezdés első fordulata alapján az alperes határozatát törvényesnek ítélte és a keresetet e körben megalapozatlannak találta.

A felperes keresetében kérte továbbá az Itv. 32.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezési illeték visszatérítéséről való rendelkezést. Az elsőfokú bíróság e körben tévesen vizsgálta érdemben a felperes keresetét. A felperesnek erről a kereseti kérelméről érdemi döntés a perben nem hozható, mert a keresettel támadott közigazgatási határozatnak ez az igény nem volt tárgya. Az alperesnek a keresettel nem támadott, a részletfizetés tekintetében hozott másodfokú határozatban kellett volna az Itv. 32.§ (2) bekezdése értelmében a jogorvoslati eljárásban megfizetett illeték visszatérítéséről rendelkeznie.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Itv. 29.§ (2) bekezdését megsértette, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően a Pp. 339.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, mert a felperes a részletfizetés tárgyában hozott határozat ellen benyújtott fellebbezésén a szükséges illetéket lerótta, további fellebbezési illetékfizetési kötelezettsége a felperesnek nincs.

A pereszes alperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes jogi képviselettel felmerült elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. Az alperes személyes illetékmentessége folytán a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le

nem rótt kereseti és felülvizsgálati illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.
A felperes a felülvizsgálati kérelmén a tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére szükségtelenül 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket lerótt, amelyet az ítélet alapján az illetékhatóságtól visszaigényelhet.

Budapest, 2007. szeptember 26.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke, Lénártné dr. Márton Gizella sk. előadó bíró, Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő